

ĐỔI MỚI PHƯƠNG THỨC LÃNH ĐẠO CỦA TỈNH ỦY ĐỒNG NAI ĐỐI VỚI MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM TỈNH ĐỒNG NAI

Thái Thị Quỳnh

Ngành Xây dựng Đảng và Chính quyền nhà nước, Học viện Thanh Thiếu niên Việt Nam

Tóm tắt: Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu tài liệu thứ cấp từ các nguồn báo cáo của Tỉnh ủy Đồng Nai, tạp chí, internet,.... nghiên cứu về thực trạng phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai. Nội dung nghiên cứu tập trung vào đánh giá những kết quả đạt được và các hạn chế tồn tại. Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng, Tỉnh ủy Đồng Nai đã có nhiều đổi mới tích cực trong lãnh đạo Mặt trận, nhưng vẫn còn những yếu tố mang tính hình thức, thiếu đồng bộ và chưa phát huy hết vai trò chủ động của Mặt trận. Mục đích của bài báo là đề xuất các giải pháp đổi mới phương thức lãnh đạo theo hướng linh hoạt, hiệu quả, phù hợp với yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới. Nghiên cứu góp phần bổ sung luận cứ khoa học cho việc hoàn thiện phương thức lãnh đạo của Đảng trong hệ thống chính trị ở địa phương.

Từ khóa: Tỉnh ủy Đồng Nai; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai; phương thức lãnh đạo.

RENEWING THE LEADERSHIP METHOD OF THE DONG NAI PROVINCIAL PARTY COMMITTEE FOR THE VIETNAM FATHERLAND FRONT IN DONG NAI PROVINCE

Thái Thị Quỳnh

Major in Party and State Governance, Vietnam Youth Academy

Abstract: The article uses the method of researching secondary documents from reporting sources of the Dong Nai Provincial Party Committee, magazines, and the internet,.... study on the current situation of the leadership mode of the Dong Nai Provincial Party Committee towards the Vietnam Fatherland Front of Dong Nai province. The content of the study focuses on evaluating the results achieved and the limitations that exist. The research results show that the Dong Nai Provincial Party Committee has made many positive innovations in the leadership of the Front, but there are still formal factors, lack of synchronization and have not fully promoted the active role of the Front. The purpose of the paper is to propose solutions to innovate leadership methods in the direction of flexibility, efficiency, and in accordance with development requirements in the new period. The research contributes to supplementing scientific arguments for perfecting the Party's leadership mode in the local political system.

Keywords: Dong Nai Provincial Party Committee; Vietnam Fatherland Front of Dong Nai province; Leadership Style.

Nhận bài: 02/06/2025

Phản biện: 05/07/2025

Duyệt đăng: 08/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong tiến trình đổi mới toàn diện đất nước, việc nâng cao năng lực và hiệu quả lãnh đạo của Đảng đối với hệ thống chính trị là yêu cầu cấp thiết nhằm đáp ứng những đòi hỏi ngày càng cao của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong đó, đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là một nội dung trọng yếu, có ý nghĩa chiến lược nhằm phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, tăng cường mối quan hệ gắn bó giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân. Đồng Nai là một tỉnh công nghiệp phát triển năng động, có cơ cấu dân cư đa dạng, lực lượng lao động lớn, quá trình đổi mới phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai càng trở nên quan trọng, nhất là trong bối cảnh thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, XIII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng về phát huy vai trò của Mặt trận trong hệ thống chính trị. Tuy nhiên, thực tiễn cho thấy, quá trình lãnh đạo

của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với Mặt trận Tổ quốc tỉnh vẫn còn tồn tại những hạn chế như: phương thức lãnh đạo chậm được đổi mới, thiếu linh hoạt; sự phối hợp giữa cấp ủy với Mặt trận ở một số nơi còn hình thức, chưa thật sự hiệu quả; cơ chế đối thoại, tiếp thu phản ánh từ nhân dân thông qua Mặt trận chưa được phát huy đầy đủ. Những bất cập này đặt ra yêu cầu phải tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức và cơ chế lãnh đạo của Đảng, bảo đảm tính thống nhất, nhưng vẫn phát huy vai trò chủ động, sáng tạo của Mặt trận trong tình hình mới.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh

Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 17-11-2022 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới khẳng định đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội,

Đảng: “Lãnh đạo đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, hướng mạnh về cơ sở, nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng; thực hiện tốt vai trò đại diện cho quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng, phản ánh tâm tư, nguyện vọng của đoàn viên, hội viên và nhân dân; nâng cao chất lượng các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động, hoạt động giám sát, phản biện xã hội; xây dựng và chỉnh đốn tổ chức, phát triển đoàn viên, hội viên; làm cầu nối vững chắc giữa Đảng với Nhân dân”.

Phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh là tổng thể các hình thức, biện pháp, cơ chế mà tổ chức Đảng cấp tỉnh sử dụng để định hướng, chỉ đạo, phối hợp và kiểm tra hoạt động của Mặt trận trong khuôn khổ hệ thống chính trị. Các phương thức này vừa bảo đảm vai trò lãnh đạo toàn diện của Đảng, vừa tôn trọng tính chủ động, sáng tạo và đặc thù hoạt động của Mặt trận với tư cách là liên minh chính trị, tổ chức đại diện cho khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

(i) Phương thức lãnh đạo thể hiện trước hết qua việc Tỉnh ủy ban hành các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, chương trình công tác để định hướng về chính trị, tư tưởng và nhiệm vụ cụ thể cho Mặt trận. Thông qua đó, Đảng định hình rõ vai trò, chức năng, nhiệm vụ và nội dung hoạt động của Mặt trận trong từng thời kỳ, gắn với mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh và xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh.

(ii) Tỉnh ủy lãnh đạo Mặt trận thông qua công tác tổ chức cán bộ, nhất là công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, đánh giá và giới thiệu cán bộ chủ chốt của Ủy ban Mặt trận các cấp. Việc bố trí cán bộ vừa bảo đảm tiêu chuẩn chính trị, phẩm chất đạo đức, vừa chú trọng tính đại diện và khả năng vận động quần chúng, phát huy vai trò của các tổ chức thành viên.

(iii) Phương thức lãnh đạo còn thể hiện qua cơ chế phối hợp công tác giữa Đảng với Mặt trận. Tỉnh ủy và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh duy trì chế độ làm việc định kỳ, trao đổi thông tin hai chiều, cùng nhau bàn bạc, thống nhất các nội dung lớn, giải quyết các vấn đề phát sinh trong quá trình triển khai nhiệm vụ.

(iv) Tỉnh ủy thực hiện lãnh đạo thông qua công tác kiểm tra, giám sát hoạt động của Mặt trận theo đúng quy định, bảo đảm các hoạt động của Mặt trận luôn bám sát đường lối, chủ trương của Đảng, phù hợp với nguyện vọng, lợi ích hợp pháp của nhân dân.

(v) Phương thức lãnh đạo còn bao gồm việc tạo

điều kiện thuận lợi về nguồn lực, cơ chế tài chính, phương tiện hoạt động để Mặt trận phát huy vai trò trong tập hợp, đoàn kết nhân dân, phát huy dân chủ, đại diện và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của các tầng lớp nhân dân; tổ chức các phong trào thi đua yêu nước, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền và giám sát, phản biện xã hội.

Tóm lại, phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh vừa bảo đảm tính Đảng, vừa phát huy tính dân chủ và năng động, linh hoạt trong hoạt động của Mặt trận, góp phần tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân và củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, chính quyền.

2.2. Thực trạng phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai

Trong những năm qua, Tỉnh ủy Đồng Nai đã chú trọng đổi mới phương thức lãnh đạo đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (MTTQVN) tỉnh, xem đây là trung tâm của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần tăng cường mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với nhân dân. Phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy thể hiện rõ qua việc ban hành, triển khai kịp thời các nghị quyết, chỉ thị, chương trình hành động cụ thể, định hướng trọng tâm cho công tác mặt trận phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh trong tình hình mới.

Thông qua sự lãnh đạo của Đảng đoàn MTTQVN tỉnh, nhiều chương trình đã được triển khai hiệu quả, trong đó nổi bật là công tác giảm nghèo bền vững với gần 622 tỷ đồng được tiếp nhận vào Quỹ “Vì người nghèo” và các chương trình an sinh xã hội được thực hiện trực tiếp tại cộng đồng. Bên cạnh đó, Mặt trận còn chủ trì tổ chức lấy ý kiến nhân dân về các dự án trọng điểm, góp phần tạo sự chuyển biến toàn diện trong lãnh đạo, nâng cao chất lượng hoạt động của cả hệ thống chính trị từ tỉnh đến cơ sở.

Tỉnh ủy cũng tăng cường cơ chế phối hợp với Ban Thường trực Ủy ban MTTQVN tỉnh thông qua hội nghị giao ban định kỳ, trao đổi thông tin hai chiều, xây dựng quy chế phối hợp công tác rõ ràng. Công tác cán bộ Mặt trận được quan tâm, với việc lựa chọn và quy hoạch đội ngũ có năng lực, bản lĩnh chính trị và khả năng vận động quần chúng để đảm nhiệm các vị trí chủ chốt. Bên cạnh đó, công tác kiểm tra, giám sát của Đảng đối với Mặt trận cũng được triển khai đồng bộ, góp phần nâng cao tính định hướng, kỷ luật và hiệu quả thực hiện nhiệm vụ.

Tỉnh ủy đã tổ chức học tập, quán triệt sâu rộng Quyết định 217-QĐ/TW và 218-QĐ/TW của Bộ Chính trị cho cán bộ chủ chốt, đồng thời chỉ đạo các tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận và đoàn thể triển khai nội dung này phù hợp với điều kiện từng đơn vị. Các cơ quan truyền thông được huy động tuyên truyền sâu rộng, trong khi các địa phương xây dựng kế hoạch hành động cụ thể, đảm bảo sự đồng bộ trong triển khai. Điều này đã góp phần nâng cao nhận thức, tăng cường trách nhiệm và phát huy dân chủ ở cơ sở, cũng như vai trò giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận.

Về công tác giám sát và phản biện xã hội, Tỉnh ủy chỉ đạo MTTQVN tỉnh phối hợp với các tổ chức liên quan xây dựng nội dung, quy trình thực hiện theo đúng chức năng. Hằng năm, Thường trực Tỉnh ủy đều định hướng nội dung giám sát phù hợp với thực tiễn, tập trung vào các vấn đề bức thiết như quản lý tài nguyên, môi trường, giải phóng mặt bằng, chế độ chính sách với người có công và người nghèo, tiếp dân, khiếu nại - tố cáo, cải cách hành chính, tổ chức cán bộ và đối thoại giữa người đứng đầu với nhân dân. Qua đó, nhiều ý kiến của nhân dân được phản ánh kịp thời, góp phần tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước và củng cố niềm tin của nhân dân vào Đảng, chính quyền địa phương.

Dưới sự lãnh đạo sát sao của Tỉnh ủy, hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận ngày càng bài bản, sâu sát, thu hút sự tham gia tích cực của nhân dân, góp phần nâng cao hiệu quả xây dựng Đảng và chính quyền, tạo nền tảng vững chắc cho phát triển kinh tế - xã hội.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với MTTQVN tỉnh vẫn còn một số hạn chế. Trước hết, có thời điểm vai trò lãnh đạo của Đảng còn thiên về hành chính, chưa thật sự phát huy tính chủ động, sáng tạo của Mặt trận. Việc cụ thể hóa chủ trương công tác mặt trận còn thiếu đồng bộ giữa các cấp. Ở một số địa phương, cấp ủy cơ sở chưa thật sự coi trọng công tác mặt trận, dẫn đến phối hợp còn hình thức.

Cơ chế phối hợp giữa các cơ quan Đảng, chính quyền với MTTQVN tỉnh cũng chưa thực sự hiệu quả. Việc tiếp thu ý kiến của nhân dân qua Mặt trận còn hạn chế. Công tác kiểm tra, giám sát chưa sâu, thiếu phát hiện kịp thời các vấn đề phát sinh trong hoạt động mặt trận.

Những hạn chế này đến từ cả nguyên nhân chủ quan và khách quan. Về chủ quan, nhận thức của

một số cán bộ, đảng viên về vai trò của Mặt trận chưa đầy đủ, dẫn đến chỉ đạo còn mang tính hình thức. Cơ chế phối hợp chưa đồng bộ, thiếu điều chỉnh linh hoạt. Công tác kiểm tra việc thực hiện nghị quyết, chương trình phối hợp còn lỏng lẻo, chưa phát huy hiệu quả. Ngoài ra, trong bối cảnh tình hình xã hội biến động, yêu cầu đặt ra đối với Mặt trận ngày càng cao, trong khi nguồn lực và điều kiện hoạt động còn hạn chế.

Từ thực tiễn đó, đặt ra yêu cầu cấp thiết phải tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với MTTQVN tỉnh, hướng đến mô hình lãnh đạo dân chủ, linh hoạt, phù hợp với đặc thù của tổ chức Mặt trận, nhằm phát huy tốt vai trò cầu nối giữa Đảng và nhân dân trong giai đoạn phát triển mới.

2.3. Một số giải pháp đổi mới phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai hiện nay

Trong thời gian tới, đổi mới phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Đồng Nai cần tập trung vào các giải pháp sau:

Một là, tiếp tục nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy về vai trò và vị trí của Mặt trận trong hệ thống chính trị. Tỉnh ủy Đồng Nai cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị tư tưởng nhằm nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên, đặc biệt là người đứng đầu cấp ủy, về vị trí, vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong sự nghiệp đại đoàn kết toàn dân tộc và xây dựng hệ thống chính trị. Việc đổi mới phương thức lãnh đạo cần đặt trên nền tảng tư duy mới, xem Mặt trận không chỉ là đối tượng lãnh đạo mà còn là chủ thể chính trị có tính độc lập tương đối, có vai trò phản biện, giám sát và góp phần xây dựng Đảng, chính quyền.

Hai là, hoàn thiện và thực hiện hiệu quả cơ chế phối hợp giữa Tỉnh ủy với Mặt trận Tổ quốc tỉnh. Cần rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy chế phối hợp giữa cấp ủy với Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội để bảo đảm tính rõ ràng, khả thi và hiệu quả trong thực hiện. Tỉnh ủy nên định kỳ tổ chức các cuộc họp liên tịch, hội nghị giao ban giữa Thường trực Tỉnh ủy và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh để trao đổi thông tin, thống nhất nội dung lãnh đạo, định hướng các hoạt động lớn gắn với các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và xây dựng hệ thống chính trị cơ sở.

Ba là, tăng cường phân cấp, phát huy tính chủ động, sáng tạo của Mặt trận. Tỉnh ủy cần đổi mới

phương thức lãnh đạo theo hướng tôn trọng tính chủ động, linh hoạt và sáng tạo của Mặt trận, tránh can thiệp hành chính, mệnh lệnh hóa trong chỉ đạo. Đồng thời, bảo đảm sự phân công rõ ràng giữa lãnh đạo, định hướng của Đảng và vai trò tổ chức, triển khai thực hiện của Mặt trận; chú trọng việc giao quyền gắn với trách nhiệm và đánh giá hiệu quả dựa trên kết quả thực tiễn, thay vì hình thức.

Bốn là, đổi mới công tác cán bộ làm công tác Mặt trận. Tỉnh ủy cần quan tâm đến việc xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác Mặt trận có bản lĩnh chính trị vững vàng, am hiểu công tác vận động quần chúng, có kỹ năng đối thoại và khả năng tham mưu chính sách. Việc quy hoạch, luân chuyển, đào tạo và sử dụng cán bộ Mặt trận cần gắn với thực tiễn địa phương, bảo đảm tính kế thừa và phát triển, đồng thời có cơ chế khuyến khích, tạo động lực cho cán bộ gắn bó, cống hiến.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết và tổng kết thực tiễn. Tỉnh ủy cần đẩy mạnh kiểm tra, giám sát việc thực hiện chủ trương, nghị quyết của Đảng về công tác Mặt trận, kịp thời phát hiện, tháo gỡ những vướng mắc, đồng thời nhân rộng mô hình, cách làm hiệu quả. Việc sơ kết, tổng kết thực tiễn cần được tiến hành định kỳ, có chiều sâu, gắn với việc bổ sung, hoàn thiện phương thức lãnh đạo phù hợp với yêu cầu mới.

Sáu là, ứng dụng công nghệ thông tin trong

lãnh đạo và phối hợp công tác. Trong bối cảnh chuyển đổi số, cần thúc đẩy việc ứng dụng công nghệ thông tin trong trao đổi, điều hành, quản lý và giám sát giữa cấp ủy với Mặt trận. Việc số hóa thông tin, xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu chung sẽ giúp tăng tính kịp thời, minh bạch và hiệu quả trong lãnh đạo, phối hợp công tác, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng phản ánh tâm tư, nguyện vọng của nhân dân thông qua Mặt trận.

III. KẾT LUẬN

Việc đổi mới phương thức lãnh đạo của Tỉnh ủy Đồng Nai đối với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh là yêu cầu tất yếu nhằm đáp ứng yêu cầu xây dựng hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu quả trong tình hình mới. Qua nghiên cứu cho thấy, tuy đã đạt được một số kết quả tích cực, nhưng phương thức lãnh đạo hiện nay vẫn còn những hạn chế cần khắc phục. Để phát huy vai trò của Mặt trận trong khối đại đoàn kết toàn dân, cần có sự đổi mới mạnh mẽ về nội dung, cơ chế phối hợp và công tác cán bộ. Những giải pháp đề xuất trong bài báo có ý nghĩa thực tiễn nhằm nâng cao hiệu lực lãnh đạo của Đảng, phát huy tính chủ động, sáng tạo của Mặt trận. Kết quả nghiên cứu góp phần bổ sung cơ sở lý luận và thực tiễn cho việc hoàn thiện phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Mặt trận ở cấp tỉnh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2022), *Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 17-11-2022 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới*, Hà Nội.
- [2]. Sông Thao (2023), “Đảng đoàn Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh tập trung lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức đại hội Mặt trận các cấp nhiệm kỳ mới”, <https://baodongnai.com.vn>, ngày 31-10-2023.
- [3]. Bộ Chính trị (2013), *Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12-12-2013 của Bộ Chính trị ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội*, Hà Nội.
- [4]. Bộ Chính trị (2013), *Quyết định 218-QĐ/TW ngày 12-12-2013 của Bộ Chính trị ban hành quy định về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền*, Hà Nội.